

FI-FORUM

Anknutna ombud

Allmän information till värdepappersbolag

Tillsyn investerarskydd
2012-04-19

Agenda

- Bakgrund om anknutna ombud
- Regelverk som gäller för värdepappersbolag som utser anknutna ombud
- Syftet med kraven som ställs på värdepappersbolag som utser anknutna ombud
- Kontrollskyldighet och dess omfattning
- Krav på organisation, system och resurser
- Krav på interna kontrollfunktioner
- Kapitalbehov och riskbedömning
- Frågor

Bakgrund

- Det finns ca. 200 värdepappersinstitut på den svenska markanden, var av 34 har valt att utse anknutna ombud
- Idag verkar ca. 260 st. anknutna ombud på den svenska marknaden
- Det är FI:s uppfattning att dessa anknutna ombud i huvudsak används för att nå en bredare kundkrets
- FI har vidare noterat att majoriteten av de anknutna ombuden är försäkringsförmedlare
- Majoriteten av de bolag som har utsett anknutna ombud har 1-4 st. anknutna ombud
- Det finns dock bolag som valt att organisera verksamheten utifrån ett större antal anknutna ombud, 30-80 st.

Regelverk

■ Lag (2007:528) om värdepappersmarknaden

- Ett värdepappersbolag får utse anknutna ombud, 1 kap 5 § och 6 kap
- Regelverket begränsar inte hur många anknutna ombud ett bolag får utse
- Bolaget som väljer att utse anknutna ombud är fullt ansvarigt för att de anknutna ombuden följer reglerna om investerarskydd när de agerar på uppdrag av bolaget, 6 kap 1 § och 4-6 §§

■ MiFID

- Bolaget som utser anknutna ombud ska även kontrollera att ”anknutna ombuds övriga verksamhet inte har en negativ inverkan på bolaget”, art 23.4 MiFID
- I den svenska lagen uttrycks detta som att bolaget ska kontrollera att ett anknutet ombud även ”i övrigt är lämpligt”

Syfte

- Utgångspunkten är att regelverket som gäller för värdepappersbolag även ska gälla för anknutna ombud
- Anknutna ombuds verksamhet är att anse som en del av bolagets egen verksamhet
- Bolaget ska även vidta lämpliga åtgärder för att undvika den negativa inverkan som anknutna ombuds övriga verksamhet kan ha på bolagets egen verksamhet

Syfte (forts.)

- Utformning av värdepappersbolagets interna styrning och kontroll, samt organisation ska beakta även den del av verksamheten som bedrivs via anknutna ombud och den negativa inverkan anknutna ombuds övriga verksamhet kan ha på bolagets egen verksamhet
- Detsamma gäller även vid bolagets bedömning av sina risker och kapitalbehov

Värdepappersbolags kontrollskyldighet och dess omfattning

- Kontroller av att anknutna ombud uppfyller investerarskydds- och uppföranderegler, kraven på kunskap och kompetens m.m. Kraven är desamma som för bolaget självt
- Kontroller av att anknutna ombuds övriga verksamhet inte har negativ inverkan på bolaget. Bolaget behöver:
 - ha insyn och förstå de risker som kan uppstå i anknutna ombuds övriga verksamhet;
 - analysera kontrollbehovet och dess omfattning utifrån varje enskilt anknutet ombud.
- Kontrollskyldigheten gäller både vid anslutningen och på löpande basis

Exempel på värdepappersbolags kontrollskyldighet och dess omfattning

■ Kontroller av anknutna ombud vid anslutning:

- Kunskap och kompetens
- Vilken övrig verksamhet som anknutna ombud bedriver och om den kan ha en negativ inverkan på värdepappersbolaget

■ Kontroller av anknutna ombud på löpande basis:

- Kunskap och kompetens
- Kunddokumentation och information till kunden
- Rådgivning och transaktioner
- Hantering av kundklagomål
- Anknutna ombuds övriga verksamhet:
 - transaktionskontroller, kontroll av anknutna ombuds samarbetspartners, placeringskontroller, kontroll av ekonomiska flöden m.m.

Krav på värdepappersbolags organisation system och resurser

- Värdepappersbolag ska ha tillräckliga organisatoriska förutsättningar för att hantera verksamhet med anknutna ombud för att leva upp till regelkraven
- Bolaget bör t.ex. ta hänsyn till:
 - omfattningen av bolagets verksamhet som bedrivs genom anknutna ombud;
 - anknutna ombuds övriga verksamhet och vilken inverkan den kan ha på bolagets verksamhet;
 - geografiska spridningen av verksamhet som bedrivs via anknutna ombud;
 - antal anknutna ombud i förhållande till den verksamhet som bedrivs av bolaget själv.

Krav på värdepappersbolags interna kontrollfunktioner

- Utgångspunkten är att värdepappersbolagets resurser och arbete, samt riktlinjer ska vara anpassade till verksamheten
- Initiala och löpande kontroller av anknutna ombud, ska utgöra en del av de interna kontrollfunktionernas arbete i bolaget. Kontrollbehovet ska bestämmas utifrån antalet ombud och den negativa inverkan som ombudets övriga verksamhet kan ha på bolaget, m.m.
- Exempelvis bör bolagets analys av s.k. compliance risker och uppföljningen därav även omfatta den del av bolagets verksamhet som bedrivs via anknutna ombud, inbegripet ombuds övriga verksamhet

Värdepappersbolags kapitalbehov och risker

- Värdepappersbolaget ska bedöma risker och kvantifiera ett kapitalbehov utifrån hela verksamheten
- Påverkan av anknutna ombuds verksamhet på bolagets risker och kapitalbehov ska tydligt framgå i bolagets interna kapitalutvärdering (IKU) som bl.a.
 - identifierar och kvantifierar risker hänförliga till anknutna ombud;
 - bedömer hur ofta s.k. worst case scenario med anknutna ombud kan inträffa.

FI-FORUM

Kontakter

Elina Kettinen

elina.kettinen@fi.se

08 – 787 80 66

Anders Westerlund

anders.westerlund@fi.se

80 – 787 82 87

Summering

- Anknutna ombud är att anse som en del av bolagets egen verksamhet och personal
- Värdepappersbolaget ansvarar för att anknutna ombud följer investerarskyddsreglerna och att dess övriga verksamhet inte har en negativ inverkan på bolagets egen verksamhet
- Organisation, resurser och kontrollfunktionerna ska vara dimensionerade både med hänsyn till bolagets egen verksamhet och den del av verksamheten som bedrivs via anknutna ombud, samt beakta den negativa risken i ombuds övriga verksamhet
- Bolagets risk- och kapitalbedömning (IKU) ska även ta hänsyn till den verksamhet som bedrivs via anknutna ombud, samt beakta den negativa risken i ombuds övriga verksamhet

FI-FORUM

FI-FORUM

FINANSINSPEKTIONEN

FI-FORUM

FI-FORUM